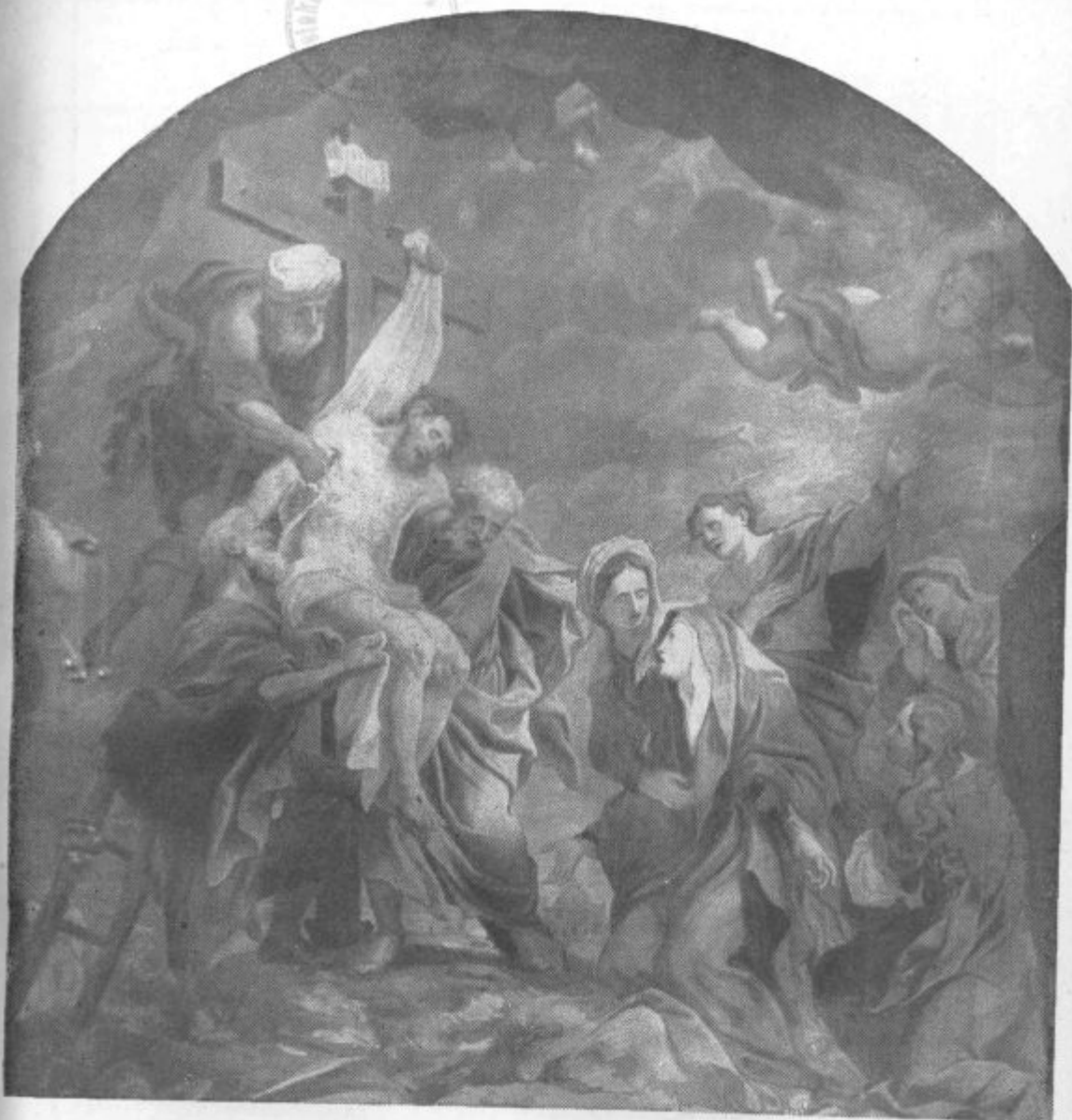
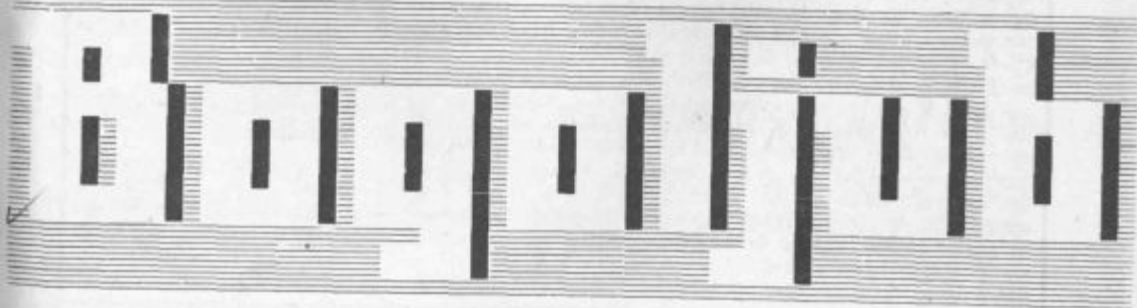

Quaglio: Snemanje s križa. Puštal — Škofja Loka

DOBRE KNJIGE

»Posvetitev družin brezmadežnemu Srcu Marijinemu« je naslov knjižici, ki jo je izdal Škofijski odbor petih prvih sobot v Ljubljani. Knjižica ima namen najprvo družine duhovno pripraviti na posvetitev, potem podaja obred posvetitve in potem navodilo za družinsko življenje po posvetitvi. Zato je knjižica razdeljena na tri glavne dele. V prvem našteva in razlaga vzroke poruše na družinske sreče, potem pa naslika ideal družinskega življenja pod Marijinim vodstvom. V drugem delu obravnava posvetitev samo: najprvo nujnost posvetitve in nato obred sam. V tretjem delu pa obravnava dolžnosti Marijinemu Srcu posvečenih družin. Kot dodatek pa še molitve in pesmi, ki naj se v družini v prvi vrsti opravljajo in pojo. Knjižica je izčrpen priročnik za posvetitev naših družin brezmadežnemu Srcu. Zato naj bi ga vse družine, ki se bodo posvetile brezmadežnemu Srcu, vsak večer odstavke za odstavkom skupno brale — najbolje pred večerno molitvijo. Tako se bodo najlepše pripravile na posvetitev, ki potem ne bo samo zunanja ceremonija, temveč dogodek, ki bo globoko vplival na družinsko življenje. Knjižica obsega 107 strani ter se dobi v pisarni Škofijskega ordinariata.

»Pastirjev glas«. Prav nobenega Slovenca bi ne smelo biti, ki bi ne prebral številke 243 in 244 Salezijanske knjižnice »Pastirjev glas«. Pa ne mislite pri tem na kakšnega vaškega varovanca črede na paši, ki vriska in poje, temveč na glas višjega pastirja naših duš, ki ga je božja Previdnost postavila, da nas vodi k »Dobremu pastirju« prav v bridkosti in tuje polnem času, ko nas grabežljivi volkovi hočejo odtrgati od vere naših očetov in spraviti v obup s pobijanjem in pretakanjem bratske krvi ter z uničevanjem slovenske domovine.

Pastirjev glas nas točno, umevno, po resnici in brez pretiravanja pouči o komunizmu, ki nosi krivdo vsega gorja, ki je z lažnivimi narodnimi gesli mnoge prevaral in si nadel krinko narodne vojske, ko ni drugega ko navadno tolovajstvo. Borba, ki nam je usiljena, je sveta, je verska, je bramba zoper brezbožnost komunizma. Ničče ne more biti obenem katoličan in komunist. Naše glavno orožje v tem boju je molitev, so žrtve.

V govoru ljublj. škofa na Nikolajevu nedeljo 1943 je pa prevzvišeni pojasnjeval, koliko neumnih laži so nasprotniki spravili o njem med ljudi. Komunisti in njim naklonjeni privrženci se pač drže načela: »Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce črede.« Škofova beseda jih mirno zavrne: »Moja službena dolžnost, od Boga mi naložena, je, da vam oznanjam resnico, pa naj bo komu prav ali ne, da preganjam temo zmot in laži in da prižigam luč božjih resnic. To moram delati, če ne, bom poklican na strog odgovor, bom obsojen pred strogim sodnim stolom božjim.«

Tudi ta škofov govor prinaša gori omenjena knjižica. Širimo in berimo jo, saj razjasnjuje največje zlo, najhujšo nesrečo našega časa, ki hoče ugonobiti našo časno in večno srečo. Naj odpre pastirjev glas oči zaslepljenim, naj vse oboroži z resnico, naj nam pomaga v boju s satanom in njega privrženec do zmage.

Prav za današnji čas... V rakovniško zbirko je uvrščena knjižica z naslovom »Makabejci« - Kladivarji. Zakaj prav sedaj? Zato, ker je svoj čas — pred Kristusom — doživljalo palestinsko judovsko ljudstvo podobne stiske, kakor sedaj naš mali slovenski narod. — Sirski kralj Antioh je silil premagane in zaslužnjene Jude k odpadu od vere in narodnosti. V jeruzalemskem templju je dal (168 pr.

Kr.) postaviti malika. Mnogo Judov se je dalo ustraševati: trgali so sv. pismo in odpadali od vere očetov.

Vendar jih je bilo mnogo, ki so rajši pretrpeli mučeniško smrt, kakor da bi zatajili svojo vero. Med temi se je odlikoval pismouk Eleazar in mati sedmerih sinov, ki so bili mučeni.

Nasilju se pa upre Matitija, ki je imel pet junaških sinov, kar knjižica podrobno opisuje. Po smrti Matitije nastopi največji junak Juda Makabej, ki zmaguje z molitvijo in pogumom, očisti tempelj in ga nanovo dá posvetiti. Priboril je versko svobodo za judovski narod po mnogih zmagah, ki so dosegle pod nasledniki popoln in trajen uspeh: versko, narodno in politično svobodo.

Prav je, da smo dobili ta del sv. pisma v izveščku v posebni knjižici. Naj širi zaupanje v božjo pomoč tudi našemu raztepenemu narodu, ki se bori za svoje pravice, za vero, dom in narodnost zoper neprimerno hujšega sovražnika: zoper brezbožni komunizem.

Knjižico »Makabejci« je spisal prof. dr. M. Slavič.

»Pridi, o Marija!« Skladba s tem naslovom, ki so jo naročniki prejeli v februarški številki »Bogoljuba«, je po vsebini pesnitve umerjena prav za sedanje čase, ko smo tako obloženi s križi, pa si želimo in prosimo zlažjanja in rešitve. Ker pa vemo, da »križ nam krono sreče vije«, če ga nosi z nami najboljša Mati Marija, čutimo že v tej zavesti nemalo tolažbo. Za to tolažbo, za pomoč in rešitev prosimo predobro nebeško Mater tudi v pesmi. Naj pogosto doni iz naših grl zaupna prošnja:

»O Marija vedno bije
za nesrečne ti srce;
v tebi upanje nam sije,
da minilo bo gorje.«

Skladba je ponatisnjena tudi na posebnih listih, je lahka in pevna ter se bo mogla brž udomaćiti. Dobi se za nizko ceno v Ljudski tiskarni v Ljubljani.

Križani

S svojo krono si nas venčal,
s tisto krono, vso krvavo,
ki je rezala globoko
v tvojo mučeniško glavo.
Pustil si na vsakem trnu
svojo kri, nebes zdravilo,
da bo rešeno po tebi
ljudstvo, ki jo je nosilo.

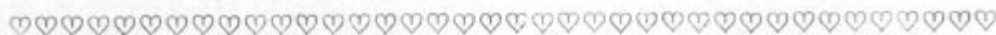
Križev pot si nam pokazal,
ga prehodil brez utehe...
Glej, šibi se zdaj pod križem
narod naš za lastne grehe.
Sled ljubezni si zapustil,
sled krvavo v mučni cesti,
da ponižani in strti
tebi bi ostali zvesti.

Tvoje ljudstvo je hotelo
svojo zmagó v smrti tvoji,
ti pa, Zmagovalec večni,
nosiš zmagó v roki svoji.
Preizkušeni naš narod
v moči svojega trpljenja
naj pod težkim križem najde
luč duhovnega vstajenja!

M. Elizabeta, O. S. U.

Prva dolžnost vsakega katoličana, ki še hoče ostati član Cerkve, skrivnostnega Kristusovega telesa, je ta, da se odločno postavi z o p e r k o m u n i z e m in ga na noben način v nobeni stvari ne podpira. Če je papež Pij XI. v okrožnici o obnovi družabnega reda zapisal: »Nihče ne more biti obenem dober katoličan in zares socialist,« potem velja to še mnogo bolj za brezbožni komunizem in moramo postaviti to čisto jasno in določno načelo: Nihče ne more biti obenem katoličan in komunist. Ali katoličan ali komunist, oboje hkrati ne more nihče biti! Brezboštvo in vera v Boga sta nezdržljiva kakor ogenj in voda. Kdor je komunist, ni več kristjan. Kdor prostovoljno podpira komunizem in mu s tem pomaga doseči njegove brezbožne cilje, ta podpira borbena brezboštvo in zato smrtno greši, hujše kakor bi grešil s krivoverstvom, in se je sam izločil iz živega krščanskega občestva vernikov v Cerkvi. Sodelovanje z brezbožnim komunizmom je brez greha nemogoče.

POSVETIMO NAŠE DRUŽINE BREZMADEŽNEMU SRCU MARIJINEMU

Vsaki, ki komu kaj posveti, gleda, da je tisto, kar mu posveti, nekaj takega, kar more človeku biti v veliko veselje. Tako posvečujejo pisatelji svoje knjige spominu svojih staršev, pesniki svoje pesmi ljubljenim osebam, narodi svoje ustanove in spomenike zaslužnim narodnim delavcem.

Kaj pa bi mi mogli Mariji lepšega in pomembnejšega posvetiti kot ravno naše družine?

Družina velja po vsej pravici že od najstarejših časov za najodličnejšo družabno ustanovo. V družini je vir vsega človeštva. V njej se človeško življenje poraja in v njej se v glavnem tudi odigrava. Pa tudi za vse tisto življenje, ki ga človek preživlja izven družine, je družinsko življenje največjega pomena. Saj je družina za vsakega človeka učilnica in vzgojevalnica — šola prevzame nadaljnjo izobraževanje otrokovo šele tedaj, ko družina sama tega več ne zmore. Starši so kot vzgojitelji prvi in neposredni božji namestniki. Neposredno od Boga imajo pravico in dolžnost vzgajati otroke. Njih delo je božje delo, ki mu je zagotovljen poseben božji blagoslov. Prav zato je družinska vzgoja z vsem svojim okoljem za vsakega človeka prava vzgojna velesila, njen vzgojni vpliv odločilen za vse poznejše človekovo življenje. Kako tudi ne! Otroci vstopajo v domači hiši očetovo in materino osebnost, osebnost bratov in sester, mišljenje in čustvovanje, navade in običaje z vsemi svojimi čuti, z očmi in ušesi. Prav ima škof Slomšek, ki piše: »Kar skrbna mati otrokom stori, se z zlatom in srebrom ne plača; kar pa mati pri otroku zamudi, šola ne popravi in palica ne popravi.«

In prav zato, ker je družina tolikega pomena za vsakega posameznega človeka, je silen njen pomen tudi za človeško družbo.

Človeška družba ni drugega kot nadaljnji razvoj družin. Zato je vsaka družina kakor korenina, iz katere prihaja narod, država, človeška družba. Kakršna pa korenina, takšno drevo, kakršen studenec, taka reka, kakršni očetje in matere, taki ponavadi kmetje in delavci, učitelji in duhovniki, uradniki in zdravniki, taka vas in tako mesto, taka tudi človeška družba.

Kako dragocen in pomemben dar so torej naše družine, pač primeren in vreden, da ga posvetimo Kraljici nebes in zemlje z družinsko posvetitvijo.

Ne bomo se čudili trditvi, da je Marija sama izrazila izrecno željo, da naj družine izvršijo to posvetitev. Govorila je namreč v Fatimi po preprostih pastirskih vsemu svetu: »Ves svet naj se posveti mojemu srcu.« Če velja to Marijino naročilo vsemu svetu, velja gotovo v prvi vrsti družinam, ki so temeljni kamen, na katerih in iz katerih se gradi človeška družba.

In kako velik blagoslov smejo pričakovati družine, posvečene brezmadežnemu Srcu Marijinemu! Saj pravi blaženi Grinjon Montfortski: »Ko vidi presveta Devica, ki je Mati ljubezniva in Mati usmiljena in katere nihče ne prekosí v ljubezni in darežljivosti do nas, da se ji popolnoma posvetimo z namenom, da jo tem bolj častimo in ji tem popolneje služimo, se tudi ona nam tako popolnoma izroči, da se niti povedati ne da. Privede nas v popolnosti tako daleč, da se poglobimo v brezno njenih milosti; okraši nas s svojimi zasluženji, podpira nas s svojo mogočno priprošnjo, sveti nam z lučjo svojega zgleda, objema nas s svojo ljubeznijo, deli nam svoje čednosti, predvsem globoko ponižnost, živo vero, sveto čistost itd.« In ali ni Marija v Fatimi sama obljubila, da bo zaradi posvetitve njenemu brezmadežnemu Srcu rosil poseben blagoslov iz nebes na tiste, ki so se njej posvetili.

REVOLUCIJA SRC

V revolucionarnem letu 1848. je nastopil na nekem zborovanju razkačenih delavcev pogumen duhovnik s sledečimi besedami:

»Možje iz ljudstva, možje-delavci, vi vsi ste za socialno revolucijo! Prav! Tudi jaz se pridružujem vaši zahtevi. Tudi jaz hočem revolucijo in sicer takoj.« — Ta trenutek je nastala po teh besedah grobna tišina. Naenkrat pa jo preseka hrupno pritrdjevanje zbrane množice.

Ko da duhovnik z roko znamenje, da naj se hrup poleže, nadaljuje svoj govor, rekoč:

»Zares! Revolucijo hočemo, in sicer temeljito in brez odlašanja. Toda, prijatelji moji, ta revolucija naj ne bo revolucija s smodnikom in krampi, s puškami in barikadami, s požigom in umori, pač pa revolucija v naši notranjosti, revolucija v naših srcih. Ta revolucija naj ne bo revolucija k slabemu, ampak revolucija k dobremu! Svojo vest moramo osvoboditi, vezi pekla, s katerimi so naše duše povezane, moramo streti. Z vso silo se hočemo zaleteti zoper trdnjave laži in vsakojakih krivic. Vse pravice, ki gredo vsakemu človeku na zemlji po njegovem naravnem dostojanstvu, hočemo razglasiti, obenem pa tudi večne in nedotakljive pravice, ki jih je človek dolžan Bogu, hočemo na celi črti priznati. Z vso silo vas pozivam na to sveto, neobhodno potrebno revolucijo, ki more uresničiti najlepše sanje o naši bodoči sreči.«

Je torej revolucija, ki jo moramo odklanjati in pobijati. Je pa tudi revolucija, ki si jo moramo želeti in jo pripravljati. Najprej zoper prvo, na delo za drugo kliče sodobni čas. Za eno kot za drugo pa nimamo boljšega orožja kot je zakrament presvetega R. T.

Zakrament sv. R. T. je božje življenje in zato vir pravega življenja. Dajte narodom žive vere v Evharistijo

in iz Evharistije se bo razlil med narode veletok novega življenja.

Zakrament sv. R. Telesa je božja ljubezen in zato vir ljubezni ter edinstva. Kar je papeški primat za močno vnanjo organizacijo katoličanstva, ki se ji čudi ves svet, to je Evharistija za notranje edinstvo src. Vsaka vnanja organizacija je le pogoj in oblika, da se more tem laže in tem lepše uveljaviti socialni čut. Evharistija pa je — kakor nas tako lepo uči življenje prvih kristjanov, ki so bili enega duha in enega srca — edino pravo počelo notranjega edinstva src.

Zakrament sv. R. T. je božja moč in zato vir moči in heroizma. Tu so pili in pijejo moč krščanski mučenci, tu apostoli, tu junaki in junakinje krščanske usmiljene ljubezni, tu se morejo in morajo napiti moči tudi vsi, ki hočejo vztra-

25. marca: Marijino oznanjenje.
Miha Maleš.

Bičanje. Beneška slika.
Uršulinke — Ljubljana.

jati v težkih borbah zoper navale sodobnega materializma in res kaj velikega in trajnega storiti za krščanski preporod narodov in držav.

Zakrament sv. R. T. je božja radost in zato vir radosti. Tu, je dejal lepo in resnično sveti Tomaž Akvinski, okušamo duhovno sladkost v svojem srcu. In kaj je človeštvu sredi novodobnega mlačnega črnogledstva bolj po-

trebno ko sladka radost in jasno veselje? (Dr. Aleš Ušeničnik, Čas 1912, str. 244.)

Prav ima torej najvišji poglavar v Cerkvi Kristusovi, papež Pij XII., ki je v svojem govoru na predvečer praznika vnebohoda 1. 1942. govoril med drugim katoliškemu svetu sledeče uvaževanja vredne besede:

»— Središče vere je še danes, kakor v prvih stoletjih, evharistična misel. V današnjih dneh, ko mučijo človeštvo sebičnost, zavist, nasprotja, sovraštva, odtujenost evharistični dogmi, mora postati misel na evharistični ogenj v Cerkvi še silnejša, njeno duhovno oživljajoče izžarevanje vedno močnejše. Močno more klicati srca k božji pojedinosti, jih odtažati in ogreti ter v njih pripraviti ozračje za novo pomlad edinosti v mišljenju in bratskem sodelovanju, ki naj vse zbere v miru in slogi okrog Boga v tabernaklju. V posvečenem znamenju Evharistije proži današnja Cerkve, vesela in ginjena, roko prvi Cerkvi. Dobrota Kristusova, ki med nami živi, ni nikoli odpovedala in vabilo ni utihnilo. Če nam je danes Kristus — s tem, da je Piju X. navdihnil previdnostno naročilo — odprl studence široke in blagodejne evharistične reke v tolikšni meri, kakor so bili odprti v prvih stoletjih, je storil to, ker časi, v katerih živimo, ne zahtevajo nič manj trdne vere, nič manj čistega življenja, nič manj bratske ljubezni in nič drugačne pripravljenosti na žrtve, kakor jih kaže veliko in čudovito življenje Cerkve v prvi dobi.« (Ljubljana, Škofijski list 1942, str. 25.)

Ne zanemarjajmo

Marijinih kongregacij!

Odkar nam cerkveni poglavarji tako zelo priporočajo Katoliško akcijo, se morda temu in onemu vsiljuje pomislek, češ: »Sedaj bodo lahko odpadle Marijine kongregacije, ker bo Katoliška akcija (KA) vse to delo nadomestila in prevzela.«

Pa ni tako! So nekateri močni razlogi, ki nam povedo, da so Marijine

družbe za vse stanove — posebno še za mladeniče in može — prav tako važne in potrebne, kot so bile pri nas v preteklih desetletjih.

1. Tak za vsakega dobrega vernika tehten razlog je ta, da nam Cerkev sama tudi v teh časih kljub KA tako močno priporoča tudi Marijine kongregacije.

2. Drug važen razlog, ki nas priganja, da se moramo zanimati za kongregacije, je njihov namen odnosno v zvezi s tem namenom obenem tudi namen KA.

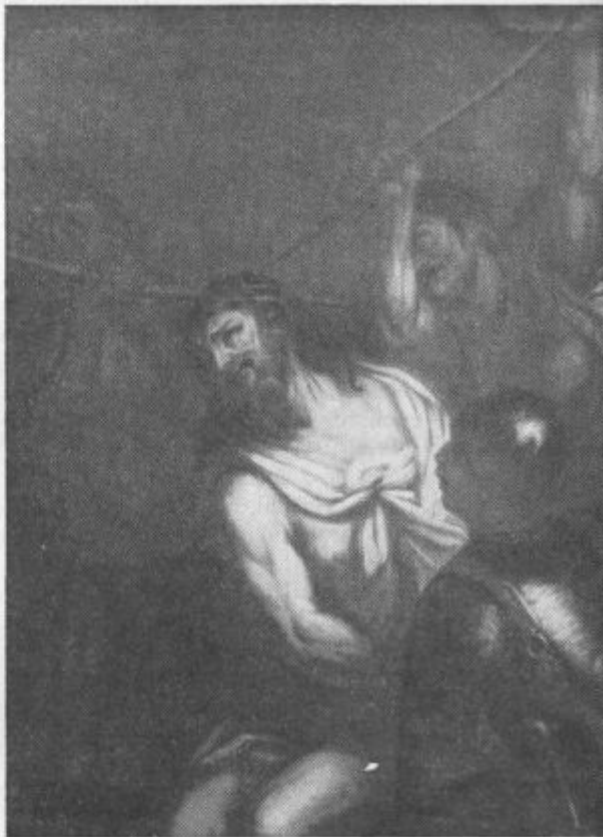
Glavni namen Marijinih družb je: popolnost ali svetost, primerno stanu kongreganistov, in skrb za duše bližnjih. Češčenje Matere božje pa je drugotni ali spremljajoči namen vsake kongregacije (glej Vodilo Mar. kongr., stran 64).

Poglavitni in edini namen KA pa je: delati apostolsko, to se pravi: pridobivati ljudi v lastnem okolju z namenom, da se vse zasebno, družinsko in družabno življenje osvaja za Kristusa Kralja. Pogoj za dosego tega namena je v prvi vrsti potrebna čim večja izpopolnitev samega sebe. Kajti še tako dobri apostoli besede nimajo uspeha, ako niso predvsem tudi apostoli — ne samo dobrega — ampak tudi boljšega zgleda.

Na ta način se Marijina družba in KA lepo dopolnjujeta med seboj. Po svojem glavnem namenu Marijina družba pogloblja svoje člane ter tiste, ki imajo tudi ostale sposobnosti za delo v KA, v notranjem duhovnem življenju ter s tem znatno olajšuje delo KA.

Kjer torej obstoji dobra Marijina družba, se KA ni treba toliko truditi za modro izbiri članov in za njihovo osebno versko poglobitev, ker vse to lepo primerno svojemu namenu vrši Mar. kongregacija. Prav zato pa se KA toliko in uspešneje posvečuje svojemu edinemu in poglavitnemu namenu: pokristjanjevati okolje. S tega stališča je dejal 4. febr. 1935 pokojni papež Pij XI. v pismu vrhovnemu poglavarju Družbe Jezusove: »Vse kongregacije, ki so po svoji naravi nalašč zato, da spopolnijo v duši svoje družbenike s temeljito pa nežno pobožnostjo do presv. Device, so prave in zaželenne pomožne čete KA.«

3. Prav iz teh besedi papeževih nam odseva tretji važen razlog, zakaj so Marijine kongregacije potrebne tudi za sedanjí čas. To je: prisrčna ljubezen do Matere božje, ki mora biti vsakemu kongreganistu lastna v prav posebni meri. Pravo krščanstvo ni

Kronanje. Beneška slika.
Uršulinke — Ljubljana.

imelo in ne bo imelo tiste razvojne dobe, v kateri bo moglo pogrešati Njo, ki nam jo evangelij predstavlja z angelskim pozdravom: »Zdrava, milosti polna!« Poglobitev v svetovni pomen tega češčenja pomeni za vsak krščanski narod — rast. Pozabiti to češčenje, pa se nasprotno pravi, prezirati Boga in raniti Kristusa, »ker ona je njegova mati«. (Knjiga o Mariji 1925, str. 21.) Komur boste ime Marijino vtisnili v srce, ste ga duhovno dvignili in prenovili (sv. Alfonz). Kongreganist mora častiti Mater božjo torej že zato, ker je kristjan. »Prav goreče« pa jo mora častiti, ker hoče biti »dober kristjan«, to je, ker se trudi za stanovsko popolnost. Zakaj praktično se ni mogoče truditi za krščansko popolnost brez gorečega češčenja Matere božje. Stanovska popolnost kongreganistov pa pride — kot je razvidno iz zgorajšnjega — zopet v dobro KA, ki sicer tudi poudarja češčenje Matere božje, pa ne v toliki meri, kot Marijina kongregacija.

4. Tega in onega bi morda motila misel, da imata obe organizaciji: KA in Marijina družba kot namen: apostolat. Bolje torej, da vodimo eno organizacijo, pa tisto dobro, kot da bi imeli dve, pa bi jih nezadostno vodili.

Toda tudi glede apostolskega dela se KA in kongregacija lepo dopolnjujeta. Podobno kot se dopolnjujejo molitveni in dejavni redovi. Obojni delujejo odlično apostolsko, toda na različen način: eni bolj z molitvijo in tihimi žrtvami, drugi bolj zunanje apostolsko. Tako naj tudi člani Mar. kongregacije v prvi vrsti vršijo veliko apostolsko delo zlasti z molitvami in žrtvami, medtem ko je KA predvsem borbena organizacija, postavljena v sredo sovražnega okolja in gre kot taka v apostolskem delu na najpodrobnejšo konkretnost. — Seveda pa tudi pri kongreganistih še ni izčrpana njihova naloga samo z molitvami in žrtvami. Saj sedanja pravila Mar. družb zunanje apostolske naloge prav tako po-

udarjajo kot nekdanja pravila. Ta zunanja apostolska naloga Mar. družb naj bi obstajala zlasti v tem, da pridobiva novih članov za Mar. kongregacijo, kar je silno važna njena naloga. Saj vidimo, kako se mnoge Mar. družbe starajo in umirajo, ker nimajo naraščaja, kar je posledica zanemarjanja najvažnejše apostolske naloge. Vrh tega je v vsaki župniji toliko in tako različnih apostolskih nalog, da jih tudi še tako razgibana KA ne bo mogla izvesti, vsaj danes ne, ko je šele bolj v početkih, n. pr. akcija za dobro časopisje, skrb za dušno in telesno zanemarjene bolnike, skrb za lepoto hiše božje, boj proti bogokletstvu in nespodobni modi, poživitev in ohranitev starih ljudskih verskih običajev, misijonski apostolat in podobno. Vse to so važne apostolske naloge, ki jih bo KA težko mogla izvesti zlasti še — kot rečeno —, dokler je le bolj v prvih po-četkih.

5. In ta zadnja misel nam nudi zopet nov razlog, da ne zanemarjamo Marijinih kongregacij. Skušnja namreč kaže, da bo treba še veliko truda, molitve, zatajevanja, poučevanja in organiziranja, preden bo KA vsepovsod vzorno izpeljana, dasi nam jo Cerkev tako nujno ukazuje. Saj je minulo skoraj že 10 let, da smo dobili vzorna pravila in pravi pojem o KA in bo preteklo še morda več desetletij, preden bo KA mogla zajeti množice po vseh župnijah. In če se bo končno posrečilo potom KA zajeti tudi vse stanove v župniji, bodo Mar. kongregacije še vedno sodobne in potrebne.

V tem oziru je važna beseda našega škofa dr. Gregorija Rožmana, ki jo je zapisal v uvodu h knjigi: 25 let pod Marijinim varstvom. (l. 1931), ne samo za duhovnike, marveč tudi za vse kongreganiste, rekoč: »... Vedno so še in bodo tudi za naprej kongregacije času primerne organizacijska forma vseh, ki imajo voljo posvetiti sebe in druge...«

Dobro s hudim povrniti — je satansko; hudo s hudim — je živalsko; dobro z dobrim poplačati — je človeško; hudo z dobrim nadomestiti — je krščansko. je junaška čednost.

12. marca: Sv. Gregorij. Janez Šubic.
Narodna galerija.

MOLITVENI NAMENI

v marcu

Mesec marec je določen kot bližnja priprava družin na posvetitev brezmadežnemu srcu Marijinemu. Cerkevne govore, ki bodo v marcu vsi posvečeni temu predmetu, in osebno pridobivanje mora spremljati molitev, da bo božja beseda obrodila stoteren sad. Zato bodo molitveni nameni v marcu prošnja za naše družine. Od 27. februarja do 4. marca bomo molili

za svetost zakonskega življenja.

Naš Gospod Jezus Kristus je dvignil zakon v čast zakramenta in s tem še posebej zavezal moža in ženo k svetemu zakonskemu življenju in jima obenem zagotovil posebne milosti zanj.

Mnogi zakonci so danes pozabili, da jih zakrament zakona veže k svetemu življenju. Zakramentalne milosti trdovratno odklanjajo in zakon strašno skrunijo. Statistike o padanju rojstev, nezvestoba, ločitve in poskusi porok v drugi veri nam o tem zgovorno govore. Tu je korenina vsega zla v družinah, tu največja ovira za posvetitev družin brezmadežnemu Srcu.

Molimo, da bi zakonce prežela globoka zavest o svetosti zakonskega življenja, da bi se tako povrnili v našem narodu oni časi, v katerih je veljal pregovor: S poroko se prične sveto življenje.

Od 5. do 11. marca bomo molili

za ljubezen in slogo v družinah.

Družina naj bi bila košček raja, v katerem naj bi vsi družinski člani uživali tiho srečo medsebojne ljubezni in miru. Žal da danes valovi sovraštva in needinosti, ki divjajo v svetu, pljusajo tudi v družine in jih razdvajajo. V marsikateri družini se dogaja, kar je napovedal Kristus: »Odslej jih bo namreč v eni hiši pet razprtih: trije se bodo razprli proti dvema in dva proti trem, oče bo proti sinu in sin proti očetu, mati proti hčeri in hči proti materi, tašča proti svoji snahi in snaha proti tašči.« (Lk 12, 52, 53.) Ali ni torej potrebna molitev, da bo milost božja združila v družini srca, da bodo eno v Kristusu.

Od 12. do 18. marca molimo

za pokorščino otrok v družinah.

Starši imajo dolžnost, otroke poučevati in vzgajati, otroci pa dolžnost pokorščine do njih.

ZAPISKI

Iz poslanice sv. očeta Pija XII. v božičnem času: »Delavci, približajte se božjim jaslcam!... K Mariji, ki je mati delavske družine; k Jožefu, očetu delavske družine; k pastirjem, delavcem in čuvarjem čred, in končno k Modrim, ki so prišli z Vzhoda. To so ročni delavci, delavci-čuvarji in umski delavci. Vsi se klanjajo in molijo božjega Sina, ki jim s svojim ljubeznivim molkom razlaga pomen in krepost dela. Delo ni samo napor človeških udov, ki ne bi imelo nobenega smisla in nobene vrednosti, tudi ni kakšno poniževalno hlapčevanje. Delo je božja služba, božji dar, moč in polnost človeškega življenja, zasluga za večni počitek. Dvignite visoko svoje čelo, delavci! Glejte božjega Sina, ki je s svojim večnim Očetom ustvaril in uredil vesoljstvo. Postal je nam enak, odrešil nas greha in, ko je dorasel, je stopil v veliko delovno skupnost, započel svoje naporno in odrešilno delo in tako skončal svoje zemsko življenje. On, Odrešenik človeškega rodu, ki napolnjuje s svojo milostjo naše življenje in naše delovanje, povzdiguje in plemeniti vsako pošteno delo, bodisi da je visoko ali nizko, veliko ali majhno, prijetno ali težko, snovno ali razumsko; dviga delo in ga plemeniti k zaslužni in nadnaravni vrednosti pred Bogom ter združuje tako razvoj dolgovrstnega človeškega udejstvovanja v eno samo neprestano povečevanje nebeskega Očeta.«

Klic za zimsko pomoč udarja tudi na ušesa tistih in takih, ki dajo svoj groš morda samo v obliki vstopnine pri dobredelnih prireditvah, ki se jih izogniti ne morejo. Svetopisemski opomin »Bodite usmiljeni, da boste usmiljenje dosegli« pri Bogu, berejo brezčutno in brez presodbe. Pa je le prav, če se v take svete izreke bolj globoko zamislimo. Presenetljivo je zlasti to, kar nam govori evangelij o vesoljni sodbi. Preden izreče božji vsevedni Sodnik obsodbo nad grešniki, ki se niso spokorili, našteje le grehe opuščenja: »Lačen sem bil in mi niste dali jesti; žejen sem bil in mi niste dali piti; popotnik sem bil in me niste sprejeli; nag sem bil in me niste

oblekli; bolan sem bil in v ječi in me niste oblekli...»

»Cesar niste storili kateremu izmed teh najmanjših, tudi meni niste storili...« (Mt 25, 42 nasl.)

Oče v družini. Kako vse bolj po sreči bi se razvijalo življenje v družini, če bi očetje upoštevali nasvete, kakršne ima razprava univerzitetnega prof. dr. C. Potočnika v »Bogoslovnem vestniku« l. 1943: »Kaj je mož v družini«.

Oče, mož v družini je glede vzgoje kakor duhovnik v župniji. Pred vsem mora svoje otroke učiti, učiti z besedo in zgledom. Zgled krščanskega življenja je najizdatnejše vzgojno sredstvo. Oče je rojen veroučitelj. Prvi veroučitelji otrokovi so vedno starši. Če to dolžnost zanemarjajo, nastane škoda, ki se ne da nikdar čisto popraviti. Bratovščina krščanskega nauka, ki bi se morala po vseh župnijah vpeljati, ima nalogo, da ohrani znanje božjih resnic živo v spominu in da se razvija v župniji cerkveno življenje v soglasju s cerkvenim letom.

Oče mora biti hišni duhovnik. Moliti mora v imenu cele družine za vso družino in z vso družino. Ni prav, če on kot hišni duhovnik nikdar naprej ne molí. Bolj ko se v svetu vse od vere oddaljuje, bolj se mora vera v družini uveljavljati. Kako globoko vtise zapuste v otrocih krščanskih družin lepi, cerkveni prazniki s svojo globoko versko vsebino! Oče bo kot hišni duhovnik skrbel, da se bodo ohranile in še poživile stare krščanske navade.

Oče je v družini tudi kakor »dobri pastir«, zato bo imel pred seboj zgled božjega Dobrega pastirja, ki je dal življenje za svoje ovce.

(Glavna vzgojiteljica v družini je in ostane mati. Saj je že po naravi vse tako uravnano, da mati skrbi za malega otroka in ga neguje. Tudi to je res, da mora biti oče marsikje ves dan izven družine po svojem poklicnem delu. Toda kljub temu se vzgojnemu delu ne more odtegniti, dasi v takem primeru breme vzgoje bolj obtežuje materino ljubezen do otrok. Vzgajati pa mora tudi oče!)

Ko preplavlja zlo, greh in hudobija z zlobnim uničevanjem našo ljubljeno domovino, zločinci in tolovaji in vsi, ki jim pomagajo, najbrž nič ne mislijo na pohujšanje, ki ga širijo s svojim divjaškim življenjem, z javno nemoralnostjo in

Najlepši zgled pokorščine je otrokom dal Gospod Jezus, o katerem pravi sv. pismo: In vrnil se je z njima ter prišel v Nazaret in jima bil pokoren« (Lk 5, 21). Jezus je s svojo pokorščino otrokom tudi zaslužil milost pokornega življenja.

Pokorščina otrok v družini je nujno potrebna. Brez nje je nemogoča vzgoja. Kdor podira v družini pokorščino, podira temelj krščanske vzgoje.

Naj bi po naši molitvi našo mladino zresnila božja zapoved pokorščine do staršev, vzpodbudil Jezusov zgled in ganila nesreča, v katero je po nepokorščini zašla.

Od 19. do 25. marca molimo

za naše očete.

19. marca je praznik sv. Jožefa, ki je kot rednik našega Gospoda Jezusa vzor vsem krščanskim očetom. O njem pravi sv. Matej, da je bil pravičen (Mt 1, 19). Pravičen ne samo v tem smislu, da ni grešil zoper sedmo božjo zapoved, ampak da je izpolnjeval vso božjo postavbo in bil popoln.

Naj bi se od njega naučili očetje strahu božjega in pokorščine božjim postavam, ki jih dandanes večkrat teptajo in tako s svojim slabim zgledom podirajo v srcih otrok, kar sta zgradila dobra mati in šola. Naj se nauče od sv. Jožefa skrbni za dušni in telesni blagor svojih otrok.

Velika odgovornost in težke dolžnosti so združene z očetovstvom. Zato moramo očete pri njih težki službi podpirati z molitvijo. Posebej pa so dolžni še zanje moliti otroci, ker je za Bogom oče njih največji dobrotnik na zemlji.

Od 26. marca do 1. aprila molimo

za naše matere.

25. marca je praznik Marijinega oznanjenja, 31. marca na cvetni petek pa praznik Žalostne Matere božje. Oba dneva sta od nekdaj že praznika naših krščanskih mater.

Slovenci radi govorimo o svojih materah kot materah mučenicah. Če je to veljalo za mirne čase, koliko bolj velja to za sedanji vojni čas, ko matere objokujejo svoje pobite može in sinove, ko v strahu trepečejo za življenje svojih otrok, ko jim srce krvavi, da jim ne morejo dati najpotrebnejšega za življenje, ko so v strahu za njih vero in pravost.

Ali ni primerno, da se jih spominjamo v molitvi v tednu dveh njihovih Marijinih praznikov? Posebno še, ker smo mi sami morda njih bolečina. Naj jih Žalostna Mati božja tolaži, da ne klonejo pod trpljenjem, ampak da jih po njeni priprošnji prav trpljenje oblikuje v prave krščanske matere.

Bratovščina sv. Jožefa v Rosuljah

Češčenje sv. Jožefa se je v 14. in 15. stoletju po Zapadni Evropi močno širilo. Ko je l. 1675. avstrijski cesar proglasil sv. Jožefa za varuha svojih dednih dežel, so tudi kranjski deželni stanovi sv. Jožefa slovesno proglasili za svojega deželnega zaščitnika. Slovesnost se je vršila v diskalceatski cerkvi na Ajdovščini, ki je bila posvečena sv. Jožefu. Pridigal je dekan Janez Ludovik Schönleben (Dr. J. G. Thalnitscher: *Epitome chronol.*, 1714, str. 81). Podobno so izvolili sv. Jožefa za svojega deželnega varuha Štajerska, Koroška, Primorska in Solnograška. Kmalu nato so začenjali ustanavljati tudi bratovščine na čast sv. Jožefu. Bržkone je bila na Slovenskem med prvimi bratovščinami v znatni podružnici v Rosuljah v župniji Ljubno v Savinjski dolini.

O tem nam poroča latinska 582 strani obsegajoča knjižica, ki je izšla v Ljubljani l. 1683. Dolgi naslov se v slovenskem prevodu glasi: Jožefski šopek ali ročnik častite bratovščine sv. Jožefa, ženina velike božje Matere in velikega varuha umirajočih, ustanovljene po častitih duhovnikih po odobrenju in potrdilu presvetlega in prečastitega kneza in škofa ljubljanskega g. g. Jožefa iz grofovske rodbine Rabatta itd. v Rosuljah, podružnici M. B. v župniji sv. Elizabete v Ljubnem itd. Tiskal Jožef Tadej Mayr, slavne kranjske pokrajine tiskarnar, l. 1683.

Tako se glasi naslov na 1. strani; na 3. strani je pa posvetilo ljubljanskemu škofu Jožefu Rabatta, dornberškemu baronu, gospodu v Kanalu, malteškemu vitezu, komendatorju v Lossenu, v Oberlibichu in Grottinzu, Nj. ces. Vel. tajnemu svetniku, knezu in svojemu premilostnemu gospodu. Na 4. strani se nahaja škofov grb, na 5. strani pa posvečujejo člani bratovščine svoje delce naslovljencu.

Knjižica je razdeljena v 14 poglavij ali »roč«. I. poglavje obsega veroizpoved, določeno po papežu Piju IV., določbe in pravila bratovščine. Oglejmo si na kratko pravila: 1. Namen bratovščine je s češčenjem in posnemanjem sv. Jožefa in po njegovem varuštvu doseči verno življenje in srečen konec življenja.

2. Glavna dolžnost članov je, da posnemajo čednosti sv. Jožefa, zlasti čisto in sveto življenje.

3. Člani naj hranijo v svojih bivališčih, poseben v spalnicah, sliko ali soho sv. Jožefa.

z vsemi zločinskimi dejanji. Gorje svetu zastran pohujšanja! — To svetopisemsko svarilo jim je prišlo v pozabo. Božja šiba je napovedana zlasti tem, ki pohujšujejo mladino s komunističnimi nauki v šoli.

»Pohujšati se pravi dobesedno biti satan, izvršiti satanov posel... Pohujšati se pravi ubiti dušo. Strašno je, če se kdo spozabi in pograblji za nož, da ga zabode bližnjemu v srce. A kaj je to v primeri z dušo! Gorje — svet je poln ubijalcev duš in poln roparjev milosti božje!«

Malo jih je, ki se v trenutku, ki bližnjega pohujšujejo in napekujejo v greh, zamislijo v strahoto zločina. Strast jih slepi, da na vse pozabijo in da pogazijo vse ozire. Morda si kdo izmed pohujševalcev, ki na dnu srca še ni docela pokvarjen, govori: »Saj se bom skesal in spokoril.«... Morda. Kaj pa bo s pohujšanimi in zapeljanimi? Ali jim bo Bog dal časa in priložnost za to? In če bodo imeli čas, ali bodo imeli tudi voljo?

Človek ni odgovoren le za svoj greh, temveč tudi za greh in za vse poznejše grehe zapeljanega človeka. Z zapeljevanjem si obteži vest z dvema hudobijama obenem, morebiti z neštevilnimi drugimi grehi!

»Po njih sadu jih boste spoznali« — ta stari rek je treba obrniti tudi na komuniste, ki smo njih »osrečevanje« in »odrešilo delo« pobježe občutili tudi v lastni domovini. Prepričali smo se, da je v njih načrtu med glavnimi cilji: borba proti krščanstvu. Vse njih besedičenje, da ne preganjajo vere, da puste v tem pogledu svobodo, je gola laž in pesek v oči.

Kar so počeli »očaki« komunizma v Sovjetiji, kjer so skorajda docela zadušili versko življenje, to so hoteli izpeljati v Mehiki, na Španskem in povsod, kjer se priklopljejo do moči. To skušajo uveljaviti prav tako v naši slovenski zemlji, ki je prepojena s krvjo najboljših katoliških mož, fantov, deklet, žen in celo otrok. Ali je bilo v gori omenjenih deželah kaj drugače?

Pri rokah imamo bilanco tako imenovanega »rdečega« oktobra v Asturiji na Španskem, ki kaže takole sliko:

Zažgali, izropali in porušili so: 58 zgodovinskih cerkv, 730 zasebnih hiš, last katoličanov, 26 tovarniških poslopj, ker so bila last katoliških podjetnikov. Poleg tega so porušili 58 železniških mostov, raz-

drli 31 deželnih cest, 26 železniških prog na dolge razdalje.

Razen tega imajo povzročitelji »rdečega« oktobra na Španskem na vesti nešteto umorov in atentatov, katerih množične žrtve so bili zgledni katoličani, katoliški voditelji, duhovniki, redovne osebe i. dr.

Povsod enaki cilji, enako satanstvo, enako sovraštvo do katolištva in do katoliškega imena, enako barbarstvo in nečloveško besnenje. Kamor se zvali plaz protibožnega komunizma, povsod uničevanje krščanskih dobrin. Razložek je le v tem, da je pred uničevalnim besom komunizma naša majhna slovenska zemlja razmeroma še več pretrpela kot druge od komunizma prizadete dežele.

Zdaj še jasneje razumemo, zakaj je že pred leti velik državnik, ki ga menda vsi poznamo, ko so zastopniki veselil sprejemali Sovjetsko Rusijo v »Zvezo narodov«, zaklical: »Ali se zavedate, kaj počenjate? Vežete se z državo, ki hoče vso Evropo uničiti!«

Tega sicer ni storil s stališča, kakršnega mora braniti veren katoličan, a na nevarnost je hotel vendarle opozoriti. Ta nevarnost še ni minila, zato je tembolj čudno, da pred njo še celo nekateri taki, ki bi morali biti bolj uvidni, oči zakrivajo.

Toda s tožbo ni nič pomagano. Rešiti je treba vprašanje, ki se dan na dan ponavlja: Kako zaježiti povodenj ruskega protiboštva, ki je v komunizmu in zajema že ves svet!

En odgovor bi bil: »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.«

Ta pregovor je sprožil v naši ožji domovini odločno voljo, da je treba svetinje naših očetov braniti tudi z orožjem. To voljo spremlja naša goreča molitev in upanje na pomoč nebeške Matere, ki jo tako goreče in vesplošno prosimo moško gočne zaščite.

Toda rešitev iz komunistične nevarnosti mora biti popolna in vsestranska. Zmaju je treba odsekati povsod vseh sedmero strupenih glav. Borba z enakim orožjem zoper istega sovražnika mora zajeti vse dežele.

Orožje pa, ki zagotavlja odločilno in trajno zmago, je v rešilnem klicu, ki se ga morajo vsi narodi oprijeti: »Pomagajte utrditi in razširiti kraljestvo Kristusovo, ki je kraljestvo ljubezni in pravice, kraljestvo reda, miru in blagostanja.«

Druge trajne rešitve ni in je ne bo!

Smrt sv. Jožefa. Valentin Metzinger. Bakrorez po sliki nekdanje diskalceatske cerkve v Ljubljani.

4. Da se bodo večkrat spomnili svojega varuha, naj nosijo posebej blagoslovljen prstan. Kadar ga pogledajo, ali se ga dotaknejo, naj svetnika prosijo, da jih obvaruje škode na duši in telesu.

5. Sv. Jožef je patron umirajočih, saj sta bila ob njegovi smrti pričujoča Jezus in Marija. Zato naj člani te bratovščine vsa dela, ki jih kot člani bratovščine opravljajo, darujejo vsem članom v korist, da bi dosegli srečno smrt.

6. Naj z besedo in zgledom vabijo in vzbujajo vse vernike k tej pobožnosti.

7. Naj določijo kak dan v tednu, ki bodi posebe sv. Jožefu posvečen. Ta dan naj molijo sveti

rožni venec, litanije, berejo in premišlujejo kaj o sv. Jožefu, se premagujejo ali vadijo v kaki čednosti sv. Jožefa.

8. Na praznik sv. Jožefa naj, če le mogoče, obiščejo svetišče sv. Jožefa ali sicer čim slovesneje posvete njegov spomin.

9. Če kak član zboli, naj ga sočlan obišče in, če vidi, da mu preti smrtna nevarnost, naj ga pripravi na smrt ali pa opozori nanj vodnika ali tajnika bratovščine.

10. Duhovniki naj ob smrti člana izmolijo Miserere s pripadajočo molitvico, opravijo zanj sv. mašo, izmolijo oficij za mrtve in litanije svetega Jožefa ali M. B.

11. Duhovniki naj vsak mesec opravijo za umrle člane po eno sv. mašo in izmolijo en nokturn s hvalnicami in litanijami M. B. ali sv. Jožefa in se ga tudi sicer pri molitvah spominjajo.

12. Vsak član naj tudi vsako leto enkrat opravi obletnico za vse rajne člane, in sicer slovesno, če se več članov zbere.

13. Redovniki, člani te bratovščine, pa naj letno opravijo tri sv. maše, cel oficij za mrtve, z litanijami sv. Jožefa ali M. B. Neduhovni člani naj si pa oskrbe vsak po eno sv. mašo, prejmejo zakrament sv. pokore in sv. R. Telesa in naj vsako soboto odmolijo litanije sv. Jožefa.

14. Člani naj se enkrat na leto zberejo v bratovskem svetišču k skupnemu zborovanju, če pa ne utegnejo, naj se pismeno opravičijo in oddajo svoje glasovnice za volitev novega predstojništva.

15. Če kdo teh obveznosti ne spolni, naj se zaveda, da ne greši, pač pa zgubi zasluge, ki so navezane na ta opravila.

II. poglavje omenja molitve ob začetku in ob koncu shodov.

III. poglavje našteva odpustke, ki se jih morejo člani udeleževati.

IV. poglavje govori o nagibih, ki vodijo k tej pobožnosti in k češčenju sv. Jožefa.

V. Jutranje molitve.

VI. Priprava na dnevne duhovniške molitve.

VII. Izpraševanje vesti, molitve pri spovedi.

VIII. Molitve in pobožne prošnje pred sveto mašo in po sv. maši.

IX. Molitev sv. Jedrti na čast Kristusovemu trpljenju.

X. Večerna molitev.

XI. Pobožnosti za bolnike in v korist dušam v vica.

XII. Zarotitev pred nevihto.

XIII. Blagoslovi in zarotitve.

XIV. »Pouk v kršč. nauku« po Petru Ferreriju.

Se enkrat si naj pokličemo v spomin, kar je pred nekaj leti izjavil rudar Jože Preskar iz Osredka pri Vranskem, ki se je po štirih letih trpljenja in stradanja s težavo vrnil iz Sovjetske Rusije: »Do pičice je res, kar pišejo naši protikomunistični listi o neznosnih razmerah v Rusiji. To vam lahko sam potrdim, ker sem vse sam videl in preskusil... Kdor Rusijo pri nas hvali, je sam ni videl in ni okusil njenih boljševiskih »dobrot«. Jaz privoščim vsem tistim, naj kar gredo samo za en mesec tja. Saj tja se lahko pride, nazaj pa težko. ... Zelo nevarno je bilo kaj reči zoper Stalina, medtem so ga na tihem vsi preklinjali. Vsa štiri leta nisem niti enega slišal, da bi se pohvalno izrazil o tem človeku.« To je resnica, ki je pa naši komunistično nadahneni in zapeljeni izkoreninjenici ne bodo marali verjeti.

Početkom novembra 1936 se je vrnilo iz Sovjetske Rusije večje število avstrijskih marksistov, ki so bili potem, ko se je izmaličil avstrijski prevrat, pobegnili k »tovarišem« v Sovjetijo. Cujmo zanesljivo sodbo teh skesanih očividcev sovjetske »sreče!« Rekli so: »Rajši v avstrijskih kaznilnicah, kakor pa v svobodi Sovjetske Rusije!«

Kakor kapljica na veji je naše življenje. Danes je resničnost te primere bolj vidna in otipljiva kot kdaj poprej. Pripode se letalci, bombe se prožijo in zadevajo z namernim ali nenamernim sunkom tudi neoboroženo prebivalstvo. Drugi dan gre od ust do ust: Na stotine mrtvih.

Ob preplahu iščemo zavetja. V zakloniščih se govori kakor v gostilni vse križem o tem in onem. Zaziblremo se v prepričanje, da ne bo nič hudega. »Kako da bi morala prav tu sem privihtrati nesreča!« Koliko jih je pa, ki bi se v takih položajih resno pripravili na najhujše?! Kako? Ali veš, da je v takem primeru treba obuditi vsaj v srcu vero, upanje in ljubezen do Boga. Pa popolno ljubezen, ki sproži popolno kesanje nad grehi in trdno voljo, da se hočeš ob prvi priložnosti obtožiti svojih grehov tudi pri spovedi.

Reši vsaj svojo dušo, če boš prav ti tisti, ki bo postal žrtev napada, rušenja, ognja, podrtij.

Zahvaljujem se božjemu služabniku škofu Baragi za hitro ozdravitev moje hčerke v težki bolezni. M. V., Ljubljana.

Iz naše srede

Škofijska kronika. Imenovana sta bila profesorja škof. klasične gimnazije v Ljubljani: dr. Fr. Jere za č. konz. svet., dr. Ivan Samša pa za duhovnega svetnika. — Župnik Jožef Kapus iz Leskovice je prevzel upraviteljstvo župnije Godovič v goriški nadškofiji. — Med umrlimi duhovniki, ki so padli kot žrtve vojnih razmer, se imenuje tudi Marijan Kremžar, bivši trnovski kaplan. O njegovi smrti poročajo iz Ribarske banje v Srbiji. — Za slovensko domovino so se žrtvovali med junaki na Turjaku tudi bogoslovci: Alojzij Breznik iz IV. letnika, Matej Krmel iz III. l., Jožef Logar iz II. letnika.

Med verskimi prireditvami je redkokdaj katera tako ganljiva, kakor je bila prošenjska procesija dne 23. januarja 1944 v Ljubljani. V zgodnji popoldanski uri so se vsi udeležniki-pribežniki zbrali v uršulinski cerkvi, od koder so se po kratkih molitvah v procesiji s križem na čelu podali v stolnico. Med potjo so molili in peli prošnje k Mariji.

Škofijska cerkev je nudila to pot izreden prizor: vrstni red je bil tak, da so moški napolnili vse sprednje prostore in ni bilo videti nobene ženske, ki so to pot zaradi okoliščin ostale v ladijskem delu prostornega, do kraja napolnjenega svetišča.

Župnik in duh. svetnik K. Škulj je v svojem govoru najprej predložil četrto postajo križevega pota in opisal bridkost Matere božje, ki je polna materinskega sočutja srečala svojega božjega Sina s križem obloženega. V primeru je nato vzel navzoče trpine našega naroda, ki so tudi obloženi z doslej neznanimi križi trpkega begunstva, neprimernega siromaštva in brezdomstva po krivdi izkoreninjenecv iz slovenskega naroda. Toliškega gorja še ni prišlo nikdar na naše ljudstvo. Edina tolažba nam je ostala v Bogu in Mariji. K Mariji Pomagaj smo prišli, da ji potožimo skupno svojo boleost in zaprosimo čimprejše rešitve in sreče, ki je v svobodi in miru.

Ljudsko petje pri litanijah ob oltarju Marije Pomagaj z Brezij — je bilo na višku, saj so prišli moški in ženski glasovi do veljave. Vsi so

To je na kratko vsebina te bratovske knjižice. Vrh tega vsebuje knjižica še razne molitve in pesmi, na pr. himne na čast sv. Jožefu, svetemu Florijanu itd.

Iz te bratovske knjižice lahko sklepamo, kako so pred dobrimi 250 leti na Slovenskem častili sv. Jožefa.

Kako priljubljen je bil ta svetnik, spoznamo tudi iz števila cerkva, ki so njemu posvečene: v ljubljanski škofiji so tri župne cerkve (Stari trg ob Kolpi, Suhor, Velike Poljane), samostanske cerkve (Zavetišče sv. Jožefa, Jožefišče, Jezuitska cerkev, Selo v Ljubljani), podružnice: Brezje (župnija Kočevska Reka), Čevce (G. Logatec), Gorenče (Semič), Hočenje (Dobropolje), Huje (Kranj), Zalog (Moravče), Podklanec (Vinica), Sv. Jožef (Preserje), Ribnik (Črmošnjice), Ruperčvrh (Šmihel pri Novem mestu), Trška gora (Krško), Sv. Jožef v Trzinu. Pokopališke cerkve: pri D. M. v Polju, Žale v Kamniku. V goriški nadškofiji: dve župni cerkvi in pet podružnic, v lavantinski ena župna cerkev in tri podružnice.

Naši predniki so nam zapustili lep zgled, kako naj častimo sv. Jožefa. Zato se ravnajmo po tem zgledu, ker sv. Jožef ni samo varuh svete Družine, priprošnjik umirajočih, ampak tudi varuh sv. katoliške Cerkve in še posebej naše sedaj v velikih stiskah živeče domovine.

Viktor Steska.

Vilko Fajdiga:

O praznoverskih molitvah

Kadar nastopijo hudi časi, se ljudje z večjim zaupanjem obračajo na Boga in iščejo tolažbe in varstva v veri. Trpljenje jih vrača Bogu in več molijo. Dobro vedo, kako človek malo more in Bog vse. Toda prav v zavesti svoje nemoči in v želji, da bi bili nesrečne vojne in drugega hudega hitro rešeni, v takih časih slabi verniki kaj radi zaidejo s potov prave in zdrave vernosti in se udajajo praznovanju, ki ga tridentinski cerkveni zbor imenuje »zmotnega posnemovalca prave pobožnosti«, saj začno pravega Boga častiti na nepravne načine. Še molijo, toda molitev je praznoverna; še zaupajo Bogu, pa še bolj določenim besedam in dejanjem, ki jim pripisujejo moči, katerih jim Bog ni nikdar dal.

Za zgled praznoverske molitve vzemimo »Klic k sv. Križu«, ki se v teh časih širi po Gorenjskem in gotovo tudi drugod. Glasi se:

Klic sv. križu.

Vsemogočni Bog, ki si umrl na križu
za naše grehe, bodi z menoj!

Sveti Križ Kristusov, usmili se me!

Sveti Križ Kristusov, usmili se me!

Sveti Križ Kristusov, usmili se me!

Sveti Križ Kristusov, bodi moje upanje!

Sveti Križ Kristusov, odvrni od mene ostrino orožja!

Sveti Križ Kristusov, privedi me na pot zveličanja!

Sveti Križ Kristusov, odvrčaj od mene vse zlo in
smrtne nevarnosti!

Obvaruj me vseh telesnih in časnih nezdol!

Daj da bom vedno častil sveti Križ Kristusov!

Jezus križani Nazareški, usmili se moje duše na ve-
komaj. Amen.

V počaščenje dragocene krvi Jezusa Kristusa

in Njegovega učlovečenja me privedi v večno živ-
ljenje. Amen.

Tako gotovo kot se je rodil naš Gospod Jezus
Kristus božični dan in je bil križan na veliki petek,
se je našla ta molitev leta 1505 pred grobom Jezusa
Kristusa in papež jo je poslal cesarju Karlu, ko je šel
na vojno. Oni, ki bo bral to molitev ali poslušal čitati
ali jo bo nosil pri sebi, ne bo umrl nagle smrti, ne
bo utonil, ne bo zgorel, ne bo zastrupljen in ne bo
padel v roke sovražnikov. Kdor bo nosil to molitev
pri sebi, bo obvarovan božjosti. Če vidite koga, ki
bi ga napadlo to zlo, položite nanj to molitev in
zopet se bo dvignil.

Onega, ki bo imel to molitev zase ali za druge,
bom blagoslovil, je rekel Gospod, nasprotno pa bo
delal pokoro, kdor bi se norčeval iz nje

Hiša, v kateri hranijo to molitev, bo obvarovana
strele.

Kdor bo čital to molitev, bo po božjem znaku ob-
veščen o svoji smrti tri dni prej.

Molitev k sv. križu je na prvi vtis lepa in
pobožna molitev. Take so praznoverske molitve
skoraj vedno, saj njihova zmotnost ni navadno v
vsebini, ampak v dostavkih. Vendar pa je tudi
glede vsebine teh molitev treba biti zelo pozoren.
Lahko se vsebina giblje od popolne neoporeč-
nosti po vseh vmesnih stopnjah do navadnih ne-
smiselnih čarovniških hokus-pokusov, pri katerih
že na vsebini sami ni več nobenega poudarka,
ampak samo na točni izgovorjavi predpisanih
besedi. Zmotna je molitev Klic k sv. križu že za-
radi dvoumnih besedi v zvezi s sv. križem, ki
mu pripisuje moč, da se človeka usmili ali od-
vrne od njega zlo, v resnici pa je sv. križ le orod-
je na njem križanega Zveličarja. Še bolj zmotni
od vsebine molitve same so dostavki, ki jih
spremljajo in ki so po volji začetnika teh molitev
in njihovih razširjevalcev njihov najvažnejši, da
edino važni del. Za vse te dostavke je značilna
čudno nezmotna gotovost in zanesljivost, s ka-
tero se na človeka obračajo. Seveda poskrbijo
tudi za spričevalo, da smejo tako nastopati, zato
govore o božjem izvoru molitve (najdena pred
božjim grobom, papež jo je poslal) ali ji pridevajo

znali, vsi so peli — pa kako pre-
srčno!

To je bila res pobožnost, pri
kateri je bilo vse tako iskreno,
presrčno, zaupno in vzajemno.

Goreči klici »Marija, pomagaj!«
niso in ne bodo zaman izzveneli!

Verici Grum iz Rakitne v slovo!

Žalostno so zapeli rakičniški zvonovi
v večerni mrak in nam naznanili
žalostno vest, da je segla smrt s
svojo koščeno roko po njenem mlad-
dem življenju in jo za vedno iztr-
gala iz naše srede. Težko nas je
potrla nepričakovana vest o njeni
tako nagli smrti. Saj je bila na
novega leta dan, ko smo šle še
skupaj iz Borovnice, še popolnoma
zdrava. Veselje ji je žarelo iz mlad-
dih lic, tisto pravo, mladostno ve-
selje, ki je doma le v čistih srcih.
Drugo jutro pa je tožila, da jo boli
glava. In to je potem postajalo iz
dneva v dan vedno huje. Končno
jo je nevarna bolezen (meningitis)
spravila v globoko nezavest, do-
kler se niso iztekle ure, ki jih ji
je bil določil Stvarnik. Na večer
17. januarja pa je v bolnici za ve-

dno nehalo biti njeno dobro srce.
Draga Verica, kratko je bilo Tvoje
lepo in zgledno življenje, komaj 18
let. V najlepši dekliški dobi Te je
nebeška Mati, kateri si bila otro-
ško vdana, poklicala k sebi v ne-
beški družino. Ves čas si ljubez-
na članica Marijine družbe. Poseb-
no Ti je bila ljuba pobožnost prvih
petkov in sobot, katero si oprav-
ljala z veliko vnemo in ljubeznijo
prav do zadnjega. Ni nam bilo mo-
goče pospremiti Te na zadnji poti
k Sv. Križu, kjer imaš svoj tihi in
zadnji dom. Zato Ti posvečamo teh
nekaj vrstic, ki naj bodo kot šopek
na Tvoj prerani grob.

Odpustki za marec 1944

1. Sreda. (kvatrna) in prva v m.: P. o. vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo n. č. sv. Jožefa, prejemajo sv. obh. in molijo p. n. sv. o.

2. Četrtek, prvi v m.: P. o. čl. br. sv. R. T. v br. c.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. c. — Tretji red: v. o.

3. Petek, prvi v m.: P. o. 1. vsem, ki nekoliko premišlujejo dobrotljivost sv. S. J. in prejemajo spravno obh.; 2. čl. br. S. J.; 3. čl. br. sv. R. T., kakor večeraj.

4. Sobota, prva v m.: P. o. 1. vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo n. č. Brezmadežni, da zadoščujejo za njej prizadeta žaljenja, in ki molijo p. n. sv. o.

5. Nedelja (2. v postu), prva v m.: Sv. Janez Jožef Kriški. P. o.: 1. tem, ki nosijo viš. škap.; 2. čl. br. sv. S. J.; 3. tem, kakor 9. dan. — Čl. r. v. br. trije p. o., če v br. c. molijo p. n. sv. o.; če so pri mes. procesiji; če v br. c. nekaj časa molijo pred izpost. sv. R. T.

6. Ponedeljek: Sv. Koleta. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v žup. c., kjer ni redovne.

9. Četrtek: Sv. Katarina Bol. P. o. kakor 6. dan.

12. Nedelja (3. v postu): Sv. Gregorij. P. o. čl. br. sv. S. J. v br. c.

19. Nedelja (4. v p.): Sv. Jožef. P. o.: 1. čl. br. sv. R. T., kakor 2. dan; 2. čl. br. sv. S. J. v br. c.; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik določiti kakšno drugo dobro delo; 3. članom DSD (detinstva), če molijo za njega razšir.; 4. čl. škap. br. karmelske M. B. v br. ali žup. c.; 5. tem, ki nosijo višnj. škap.; 6. čl. br. brezmadež. Sreca Mar.; 7. članom družbe kršč. družin; 8. čl. br. sv. Družine; 9. čl. br. za duše v v.; 10. istim, kakor 6. dan. — Tretji red: v. o.

22. Sreda: Sv. Benvenut. P. o., kakor 6. dan.

25. Sobota. Mar. oznanjenje. P. o.: 1. čl. br. presv. S. J., kakor 19. dan; 2. čl. br. N. Lj. G. presv. Srca v br. c.; 3. čl. Mar. družb.; 4. čl. škap. br. karm. M. B. v br. ali žup. c.; 5. čl. br. brez. Srca Mar.; 6. tem, ki nosijo višnj. škap.; 7. čl. družbe kršč. družin; 8. čl. br. za duše v v.; 9. čl. rož. v. br.; 10. čl. br. Sv. Duha (lahko tudi v osmini) v brat. ali žup. c.; 11. istim, kakor 6. dan. — Tretji red: v. o.

26. Nedelja, tiha in zad. v m.: P. o.: vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo rožni venec.

28. Torek. Sv. Janez Kapištran. P. o., kakor 6. dan.

božja zagotovila (onega, ki jo bo nosil, bom blagoslovil, je rekel Gospod). To sklicevanje na Boga je značilno pri praznovernosti, ki še hoče ostati verna odvisnost od Boga, vendar je brez vsake podlage.

Kljub temu, da se praznoverske molitve sklicujejo na svojo edinozveličavnost in pravilnost samo teh in tako postavljenih predpisov, je prav množica njihovih podobnih in vendar tako različnih oblik najboljši ugovor zoper njihovo zanesljivost. Tako na primer poroča jezuit p. Thurston, da so našli pri katoliških vojaki v Angliji za časa pretekle svetovne vojske »Vojakovo varstvo«, ki ni drugega kot drugačija tiste, ki se sedaj razširja pri nas. Pri teh »zanesljivih« molitvah ne bi smelo biti nobenih razlik v besedah, in vendar koliko jih je! Dostavek se glasi: »Ta molitev je bila najdena pri božjem grobu l. 803 in papež jo je poslal cesarju Karlu, ko je šel na vojno, da bi bil obvarovan. Kdor jo bo ponavljal vsak dan ali jo slišal ponavljati, ali jo bo hranil pri sebi, ne bo umrl nenadne smrti, ne bo utonil, ne bo v vojni padel v roke sovražnikov. Strup nanj ne bo imel vpliva. Če koga srečate, ki ga davi kašelj, položite mu to molitev na desno stran. Laže mu bo in zahvalil bo Boga. In kdor jo bo ponavljal vsak dan, bo o svoji smrti obveščen tri dni prej.« Torej dostavke sami ljudje spreminjajo, kljub temu, da je praznoverskim ljudem najvažnejše, da se ne spremeni nobena besedica in se izpolni vsak predpis natančno.

(Konec prihodnjic.)

POSOJILNICA
USTANOVLJENA
1896. LETA

Sprejema branilne vloge v vsaki višini in jih najugodnejše obrešuje, daje posojila na vknjižbo in proti poroštvu.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

zadruga z neomejenim jamstvom, v lastni palači, Miklošičeva 6, nasproti hotela „Union“